

In beweging...

De wetten van Pleuris en Anti-Sores

Al loop ik toch al een tijdje mee, tot een maand geleden wist ik niet wat er allemaal in gang gezet wordt als zich ergens een crisis aandient. Bij het beraad in de lokale driehoek – burgemeester, officier van justitie en politiechef – wordt na een melding het beleid vastgesteld. Wordt er adequaat en snel gereageerd? Zo is de streeftijd waarop hulpdiensten ter plekke moeten zijn voor politie en ambulance 15 minuten, voor brandweer 8 minuten. Lukt dat? In hun driehoeksoverleg wordt óók ingeschat welke maatschappelijke commotie een incident kan oproepen. Breekt de pleuris uit? Hoe reageren we daarop? Lastig, immers een ogenschijnlijk kleine gebeurtenis kan als groot worden ervaren in de samenleving. Volgens een medewerkster van hulporganisatie Crisispartner helpt de wet van Pleuris om een ernst-inschatting te maken. In formule:

organisatie:

$$P = V \times R \times SM^3$$

De impact van een incident wordt dus volgens deze wet door drie variabelen bepaald:

Verwijtbaarheid (V) – In welke mate kunnen verwijten gemaakt worden aan verantwoordelijke personen? Was te voorzien dat dit kon gebeuren? Zijn bepaalde feiten achter gehouden? enz.

Relevantie (R) – Welke impact heeft het incident in de maatschappij? Zijn er kinderen bij betrokken? Tast het gebeuren vertrouwen in basiswaarden aan? enz.

Sociale Mediageniekheid (SM) – Hoe wordt het gebeuren opgemerkt en in beeld gebracht? Zijn er BN-ers bij betrokken? Leent het incident zich voor pakkende oneliners? Steekt een Twitterstorm op? Worden filmpjes op sociale media geplaatst? enz. Deze variabele weegt zwaarder dan de beide andere en is daarom tot de 3^e macht opgenomen in de formule.

In de wet wordt gewerkt met vermenigvuldigingstekens (**x**), omdat de variabelen elkaar versterken. Maar dus ook: als een van de drie ontbreekt – m.a.w. nul is – wordt ervan uitgegaan dat er geen Pleuris (**P**) uitbreekt.

Inspiratie voor de wet van Anti-Sores

Tijdens haar uitleg bedacht ik een soort tegenhanger. Over wat er kan spelen op individueel niveau. Nu gaat het niet om een crisis van lokale of regionale omvang, maar om de frustratie, irritatie – anders gezegd de sores – waar je als persoon mee komt te zitten als een organisatie voor jouw gevoel onjuist handelt. Dat is dus puur subjectief. Jij voelt je verstrikt zitten in bureaucratische regels. Of in de knel omdat een organisatie anders opereert dan je verwacht. Ik kom zo met voorbeelden, maar eerst mijn wet van Anti-Sores:

$$(S + Vb + E) < EA$$

individu:

Sores (S) – Wat is precies de bron van frustratie? Welk onrechtmatig handelen zie je bij de organisatie waar je afhankelijk van bent? Wat doet dat met je stemming? Hoe lang zeurt dit gebeuren bij je door? enz.

Veranderbesluit (Vb) – Is er een alternatief? Wat zijn de voors en tegens om uiteindelijk tot dat alternatief te besluiten? Als je het gevoelde onrecht uit de wereld kan krijgen, wat houdt je tegen? enz.

Energie (E) – Hoeveel energie vraagt het om de verandering door te voeren? Is het je die inspanning, tijd, aandacht, energie waard? enz.

Als de optelsom (+) van deze drie factoren kleiner (<) is dan de Energie die het Alternatief (**EA**) zal bieden ben je uiteindelijk beter uit. Anders gezegd: dan ervaar je voldoening, Anti-Sores. Maar of je die tegenhanger van de eerdere sores zult meemaken is vooraf onbekend. Want er gaat tijd overheen om te ontdekken of het alternatief op den duur beter voor je uitpakt. Laat ik het verduidelijken met twee voorbeelden.

Gescheurde trouw

Jarenlang waren we geïnteresseerde, betrokken abonnees van een landelijk dagblad. Totdat een katern, meegestuurd in een voorjaarsweekend, voor een scheur zorgde. Dit speelde in de tijd dat ik leiding gaf aan *Koers voor ouders*. We verzorgden met ons team overal in het land ontmoetingsrondes, zoals ik onze oudercursussen noemde. Al een paar jaar was ik gewend om het krantenkatern over opleidingen en beroepen mee te nemen naar die opvoeders-avonden. Want ouders, van middelbare scholieren in hun eindexamenjaar, kregen met 32 krantenpagina's een schat aan gegevens aangereikt over allerlei soorten vervolgoedingen voor hun kroost. Maar dit keer kon ik niks met die katern. Eén pagina schoot me volledig in het verkeerde keelgat, want daarin werd op een wervende manier de opleiding tot prostituee belicht. Wát?! Dit kon ik niet laten passeren. Dus klom ik in de pen om de hoofdredacteur mijn ongenoegen kenbaar te maken. Ik kreeg een brief terug, waarin hij aangaf dat een krant ook over prostitutie moet kunnen berichten. Tuurlijk, mee eens, maar dat was mijn punt niet. Dus schreef ik hem opnieuw, nu met de vraag of de redactie voornemens was volgend jaar uitleg te geven hoe je als jongere het beste drugsdealer kunt worden, waar en wanneer de opleiding daarvoor zou beginnen enz. Helaas, hier heb ik niks meer op gehoord, zodat ik het besluit nam: abonnement opzeggen en een ander dagblad proberen. Nu, jaren later, ben ik overwegend content met mijn nieuwe krant. De eerdere sores is allang verdampt. De correspondentie met de hoofdredactie ging door de papierversnipperaar.

Een leeuw met oordoppen in en oogkleppen op

Dat geldt voorlopig nog niet voor de knipselmap die ik dit jaar aanlegde. Bovenop die map zit deze Donald Duck post-it. Erin een verzameling artikelen die ik tegenkom over het reilen en zeilen van 'onze' bank. Na de kredietcrisis van 2008 bleef ik hopen dat de geleerde lessen zouden doorwerken. Als belastingbetaler hebben we tenslotte met zijn allen het omvallen van de bank voorkomen. Maar helaas, de fouten blijven zich opstapelen. In 2012 trof de bank een schikking van 619 miljoen dollar met Amerikaanse autoriteiten om strafvervolgung af te kopen. Intern werd de organisatie - naar eigen zeggen - verbeterd en meldde de topman nog datzelfde jaar dat ze "volledig toegewijd" zou zijn "aan het uitvoeren van haar activiteiten volgens de hoogste normen van integriteit". Tja. We zijn inmiddels zes jaar verder en op het hoogste niveau moeten ze dat uitgangspunt toch nog maar eens goed tegen het licht houden. Dit voorjaar ontstond een grote maatschappelijke rel over de geplande salarisverhoging met 50% (!) van de huidige CEO. Na alle onrust (pleuris voor de top, sores bij mij als klant) werd schielijk

besloten het voornemen maar weer in te trekken.

Op 5 september 2018 was voor mij de maat vol. Die woensdag begreep ik dat 'mijn bank' een boete kreeg opgelegd van 775 miljoen euro.

Justitie had ingegrepen. Volgens het Openbaar Ministerie overtrad de bank tussen 2010 en 2016 structureel de Wwft (= Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme). Niet alleen ik was weer nijdig, er stak opnieuw een storm van protest op. De politiek begon zich ermee te bemoeien. Waarop een commissaris van de bank op 4 oktober reageerde met: "Politici moeten hun toon matigen." Met als vervolg daar weer op: ruim 100 ingezonden brieven naar de krant. Eén briefschrijver constateerde geïrriteerd, maar gevat: "Matigen. Ze kennen het woord dus wel."

Hoe dan ook, bij mij was de wissel al lang om. Ik voel me door de bank genomen. Dus weg daar, op zoek naar een andere geldbeheerder. Nu dit besluit is genomen breekt de energieverblindende tijd aan om over te stappen. Plus de extra kosten van het veranderen van ons briefpapier, het drukken van nieuwe visitekaartjes enz. Het hoort er jammer genoeg nou eenmaal bij. Hoe het allemaal uit zal pakken? De tijd gaat het me leren. Mijn stemming is in elk geval weer aan het verbeteren. De bank-sores laat ik achter me.

Donald Duck

Ik ben nijdig!

